

Tanılarla ATLA TERAPİ

Yazarlar

Uzm. Fzt. Ayşe AKKUŞ

Anka Sağlık Atölyesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Danışmanlık Merkezi
Orcid No: 0000-0003-0941-2477

Prof. Dr. Betül TAŞPINAR

İzmir Demokrasi Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
Orcid No: 0000-0002-3106-2285

Prof. Dr. Ferruh TAŞPINAR

İzmir Demokrasi Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
Orcid No: 0000-0002-5084-2949

Hipokrat
Yayıncılık

© 2025 TANILARLA ATLA TERAPİ

ISBN: 978-625-6169-29-6

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Yazarlar

Uzm. Fzt. Ayşe AKKUŞ
Prof. Dr. Betül TAŞPINAR
Prof. Dr. Ferruh TAŞPINAR

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Ankara Özgür Matbaacılık Basım Yayın Dağ. San. Tic. A.Ş.

1250 Cadde No: 25 Ostim OSB Yenimahalle / Ankara

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

Önsöz

Sessiz, sıcak ve biraz da tüylü bir şifa hikâyesi...

Bazı iyileşme süreçleri yalnızca ilaçlarla, egzersizlerle veya tıbbi müdahalelerle değil, ruhu besleyen, insanı doğayla ve kendi özüyle yeniden buluşturan dokunuşlarla tamamlanır. Modern tıbbın ve rehabilitasyonun sunduğu imkanlar elbette ki vazgeçilmezdir; ancak, bazen bir şifanın kalıcı olması için sadece bedene değil, ruha da dokunmak gerekir. İşte tam da bu noktada, atlarla kurulan bağ, insanın kendini keşfetme ve iyileşme sürecinde güçlü bir destek sunar.

Atlarla çalışmak, yalnızca bir spor, bir meslek veya bir terapi yöntemi değildir. Bu, kelimelerle ifade edilemeyen, derinden hissedilen, insanın iç dünyasına ayna tutan bir yolculuktur. Onlar yalnızca güçlü bedenleriyle değil, derin sezgileriyle de insanlara dokunur. Ruh halimizi bizden önce fark eden, korkularımızı, güvensizliklerimizi ve hatta umudumuzu hisseden canlılardır. Bazen bir bakışlarıyla güven verirler, bazen ritmik adımlarıyla zihni sakinleştirir, bedeni dengeler ve güçlendirirler. Bazen de sadece varlıklarıyla, insanın yalnız olmadığını hatırlatırlar.

Bu kitap, atların rehberliğinde şekillenen terapi süreçlerini, bu sürecin bilimsel temellerini ve onların iyileştirici gücünü anlatıyor. Hipoterapi, at destekli terapi ve rehabilitasyon süreçlerinin yanı sıra, atların insan psikolojisi ve fizyolojisi üzerindeki etkilerine dair önemli bilgiler sunuyor. Fizyoterapi ve rehabilitasyon, veteriner hekimlik, atıcılık ve özel eğitim alanında çalışan profesyoneller için kapsamlı bir rehber niteliğinde olan bu eser, aynı zamanda atların büyümlü dünyasına adım atmak isteyen herkes için ilham verici bir pencere açmayı amaçlıyor.

Bu kitabı kaleme alırken yalnızca bilimsel kaynaklara değil, yıllar içinde atlarla çalışırken edindiğim kişisel deneyimlere de yer verdim. Atlarla ilk tanıştığım andan itibaren, onların bana kazandırdığı farkındalığı, iç huzurunu ve güveni hiçbir şeyle kıyaslayamam. Onların varlığı, yalnızca mesleki bir ilgi alanı değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi haline geldi benim için. Bedenin ve ruhun birlikte iyileştiği, insanın doğayla olan bağını yeniden keşfettiği bu özel yolculuk, umarım sizler için de yeni bir farkındalık yaratır.

Bu süreçte bana destek olan meslektaşlarıma, öğrencilerime, atçılık alanındaki uzman dostlarıma ve en büyük öğretmenlerim olan atlara sonsuz teşekkür ediyorum. Onlar sayesinde, şifanın yalnızca tıbbi bir süreç değil, aynı zamanda sevgi, güven ve bağ kurma yoluyla da mümkün olduğunu bir kez daha anladım.

Atlarla iyileşmenin sihrini keşfetmeniz dileğiyle...

Uzm. Fzt. Ayşe AKKUŞ
Prof. Dr. Betül TAŞPINAR
Prof. Dr. Ferruh TAŞPINAR

İçindekiler

Bölüm 1

At Destekli Terapilerin Terminoloji Rehberi 1

At Destekli Terapinin Sınıflandırılması.....	1
At Destekli Terapi Ekibi	3
Terapatik, Terapi ve Tedavi Kavramları.....	5
Engellilik Sınıflandırılması	6
Katılımcı, Hasta, Müşteri, Danışan Kavramları.....	6
Amerika Hippoterapi Derneği Sertifikasyonu	7
Amerikan Hippoterapi Derneğinin İş Birliği İçerisinde Olduğu Dernekler.....	7
Kullanılırken Dikkat Edilmesi Gereken Kelimeler.....	8

Bölüm 2

Atların Terapide Kullanılan Özellikleri, Bu Özelliklerin Terapide Bireye Aktarılması, Bu Süreçte Gerçekleşen Etki Mekanizması 9

Terapi Atlarının Özellikleri.....	9
At Destekli Terapi Merkezinin Çevresi.....	9
Temel Aldığı Teoriler.....	10
Etki Mekanizmaları	11
Hippoterapinin Etkileri.....	12

Bölüm 3

Terapinin Endikasyonları, Kontraendikasyonları, Dikkat Edilmesi Gerekenler..... 15

Endikasyonlar	15
Kontraendikasyonlar	16
Dikkat Edilmesi Gereken Unsurlar	17

Bölüm 4

At Destekli Terapi İçin Bireylerin Değerlendirilmesi19

Öykü.....	19
Fiziksel Muayene	19
Terapi Seansı Sonrası	19

Bölüm 5

Terapi Planlaması21

Seans Süresi	21
Yan Yürüyücü Sayısı	27
Danışanın İhtiyaçlarına Göre Uygun Ekipman Seçimi	27
Terapi Seanslarının Başlaması ve İlerleyişi	30

Bölüm 6

Vaka/Olgu Örnekleri31

Otizm Spektrum Bozukluğu.....	31
Serebral Palsi	47
Zihinsel Engel (Mental Retardasyon).....	60
Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB).....	75
Down Sendromu	82
Gelişim Geriliği.....	94
Omurga Problemleri.....	119
Disleksi (Özel Öğrenme Güçlüğü, ÖÖG).....	122
Brakial Pleksus Yaralanmaları	131
Dil-Konuşma Hastalıkları.....	137
Şizensefali	148
Epilepsi.....	152
Musküler Distrofi	160
Rett Sendromu.....	170
Nadir Görülen Hastalıklar	176
Spinal Musküler Atrofi (SMA).....	226
Spina Bifida	232
Serebral Atrofi.....	240
Kanser.....	242
Görme ve İşitme Engeli	244

Terimler Sözlüğü.....253

Kaynaklar259